

Distriktsplan for Balvatn reinbeitedistrikt

2018 – 2022

Vedtatt på årsmøte 18. juni 2018

Planforslaget er utsendt til følgende mottakere:

Fylkesmannen i Nordland
Fauske kommune
Saltdal kommune
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Nordland Fylkeskommune

Distriktsplanen bygger på Reindrifftsloven av 15. juni 2007 nr. 40 og er tilpasset de lokale forhold i Balvatn reinbeitedistrikt.

§ 1 – Reindrifftslovens formål er blant annet:

For det samiske reinbeiteområdet skal loven legge til rette for en økologisk, økonomisk og kulturell bærekraftig reindrift med basis i samisk kultur, tradisjon og sedvane til gagn for reindrifftsbefolkningen selv og samfunnet for øvrig.

Loven skal bidra til sikring av reindrifftsarealene i det samiske reinbeiteområdet som reindrifftsens viktigste ressursgrunnlag. Ansvaret for sikring av arealene påhviler både innehavere av reindrifftsretten, øvrige rettighetshaver og myndighetene.

§ 3 – Forholdet til folkeretten:

Loven skal anvendes i samsvar med folkerettens regler om urfolk og minoriteter.

§ 4 – Det samiske reinbeiteområdet:

Innenfor det samiske reinbeiteområdet skal det legges til grunn at det foreligger rett til reinbeite innenfor rammen av denne lov, med mindre annet følger av særlige rettsforhold. Ved inngrep i reindriftssamers rettigheter skal det ytes erstatning i samsvar med alminnelige ekspropriasjonsrettslige grunnsetninger.

§ 62 – *Distriktsstyret skal utarbeide en distriktsplan for distriktet som skal inneholde de opplysninger om virksomheten i distriktet som er nødvendig for den offentlige planleggingen.*

Innholdsfortegnelse

1. Beskrivelse av Balvatn reinbeitedistrikt	4
1.1 Administrative forhold og organisering	4
1.2 Beite- og driftsforhold	5
1.2.1 Vinterbeite	5
1.2.2 Vårbeite/kalvingsområde	6
1.2.3 Sommerbeite	7
1.2.4 Høstbeite	7
1.2.5 Høstvinterbeite	7
1.2.6 Flytt- og trekkleie	7
1.3 Motorferdsel	8
1.3.1 Bruksregler for barmarkskjøretøy	8
1.4 Anlegg og hytter	9
1.5 Reintall og produksjon	9
2. Inngrep og forstyrrelser	10
2.1 Gruvedrift	10
2.2 Hyttebygging	11
2.3 Friluftsliv	11
2.3.1 Tilrettelegging for friluftsliv/turistanlegg	11
2.3.2 Jakt	11
2.3.3 Motorferdsel i utmark	11
2.4 Vassdragsreguleringer og småkraftverk	12
3. Rovdyrtap	12
4. Forhold til grensende reindrift	12
5. Revidering og vedtak av distriktsplanen	13

1. Beskrivelse av Balvatn reinbeitedistrikt

1.1 Administrative forhold og organisering

Distriktets leder: Kristine Maria Blind Helland

Antall medlemmer i distriktet: 10

Siidaandeler:

Distriktet har to siidaandeler som driver sammen hele året. Siidaandelene innehas av Kristine Maria Blind Helland og Marit Blind. Blindfamilien har drevet reindrift i Balvatn siden våren 1949.

Distriktsgrenser:

- **Sør:** Fra punktet riksvei 77 krysser riksgrensen til Sverige langs Graddiselva/Junkerdalselva til Saltdalselva.
- **Vest:** Saltdalselva til Rognan, deretter midtlinjen av Saltdalsfjorden til Fauskevika.
- **Nord:** Midtlinjen i Fauskevika til Finneid langs Sulitjelmavassdragets midtlinje videre til Laksåbukta, og opp mot Laksåga til Nedrevatnet. Deretter i rett linje fra Fonneltas utløp i Nedrevatnet til Leirvatnet, og langs Leirvatnets midtlinje til Sverige.
- **Øst:** Riksgrensen fra Leirvatnet til det punktet der riksvei 77 krysser riksgrensen.

Distriktet har naturlige grenser alle veier, unntatt mot øst (Sverige).

Kart som viser distriktsgrenser, beitebruk, flytteleier og anlegg finnes på:

<http://www.nordlandsatlas.no/flexviewers/reindrift/>

Kartet viser hovedtrekkene av distriktets vanlige arealbruk. Kartet er verken helt nøyaktig eller utfyllende. Avvikende arealbruk vil kunne forekomme.

Konvensjonsbeiter:

Balvatn reinbeitedistrikt har tidligere hatt konvensjonsbeite i Älvsbyn i Sverige. Den tidligere konvensjonen er opphørt, og det har enda ikke kommet ny konvensjon.

Berørte kommuner:

Balvatn reinbeitedistrikt berører Fauske - og Saltdal kommune.

Prinsipper for driften:

Grunnlaget for driften i et distrikt er beitene. For å utnytte disse beitene optimalt, er at reinen i distriktet gir mest mulig igjen for beiteressursene. Dette gjøres ved å bygge opp reinflokken etter det mønster og de biologiske fakta som gir best mulig resultat.

Faktorer som har stor betydning er flokkstruktur, aldersstruktur, vekst, individkunnskap og reintall i forhold til beiteressurser.

Individkunnskap:

Distriktet har stor kunnskap om individene i flokken. Kunnskapen er ervervet etter lang erfaring og mye tid til gjetning og arbeid med reinen. Dette medfører at alle egenskaper hos reinen blir verdsatt og utnyttet. Denne kunnskap verdsettes høyt og må ivaretas. Enkelte steder er kunnskapen i ferd med å gå tapt. Denne kulturelle kunnskap er den

faktor som gjennom tidene har gjort det mulig å drive med reindrift, og er bygd opp gjennom århundrer. Verdien av reinen begrenses ikke til kjøttproduksjonen, men avhenger også av dyrets kvalitet i driftssammenheng. For eksempel tamhetsgrad, simlenes egenskap til å ivareta kalven, lederegenskaper og at reinen vet hvor de skal trekke på ulike tider av året.

1.2 Beite- og driftsforhold

Grunnlaget for tamreindrift ligger i å utnytte reinens evne til å nytte ulike planter gjennom året, avhengig av hvilke som til enhver tid er tilgjengelige. Om vinteren beiter reinen for det meste lav, og ellers i året ulike urter og gress. Beitebruken deles inn i ulike årstider og tidspunkt for bruk av disse varierer fra år til år. Vanligvis brukes de slik:

- Vinterbeite: november-april
- Vårbeite: april-juni
- Sommerbeite: juli-august
- Høstbeite: september-oktober
- Høstvinterbeite: oktober-november

Tilgjengelighet og kvalitet på beitene varierer mye fra år til år bl.a. på grunn av temperatur og nedbør. Om vinteren er snømengde og konsistens på snøen avgjørende for kvaliteten på beitene. Reinen er avhengig av å beite store deler av døgnet, og begrensninger i beitetiden i form av insektsplager og andre forstyrrelser reduserer verdien av enkelte beiter. Reinen må trives og føle seg trygg i beiteområdene. Ulike inngrep medfører at reinen ikke lenger trives og at beitelandet går tapt. Det er også viktig at reinen kan veksle mellom beiter. Dette stiller krav til flytte- og trekkveier mellom beiteområder. Flytt- og trekkveier som blir ødelagt/tapt får katastrofale følger for reindriften i distriktet.

Mengde beite må stå i samsvar med reinantallet. For å vurdere beitenes kvalitet og antall rein på beite benyttes bl.a. reinens vekt, kalveprosent og tapstall.

Balvatn reinbeitedistrikt er fra gammelt av karakterisert som helårsbeitedistrikt, men er avhengig av vinterbeiter i Sverige. Topografien i distriktet er brukbar, men klimaet er ustabil. Det er ingen fjell som stopper nedbør fra vest, og store mengder nedbør kommer fra vest og sørvest. Om vinteren kommer nedbøren oftest som snø i store mengder, men regn og mildvær med følgende nedising av beitene forekommer årvisst.

1.2.1 Vinterbeite

Vinterbeiter er generelt flaskehalsen for reindriften i Balvatn reinbeitedistrikt. Det er ofte dårlige beiter på grunn av mildvær og nedising i vintersesongen. Grundig beiteplanlegging og fornuftig bruk er nødvendig for sikre vinterbeiter. Distriktet driver etter følgende prinsipp:

- Tradisjonell flokksammensetning på vinterbeite.
- Utnyttelse av de sikre beitene i dårlige beiteår og de usikre beitene i gode beiteår.

Etter tidligere reinbeitekonvensjon har distriktet hatt rett til vinterbeite i Älvsbyområdet. Det største problemet med å bruke dette området er flyttingen til og fra. Distriktet mangler hensiktsmessig anlegg for lasting og lossing på bil, og flytting til fots

er svært langt. I tillegg medfører flytting til fots fare for sammenblanding med svenske samebyer det flyttes gjennom. Distriktet bruker derimot området sør om Piteälven, øst om Mavas og Rádjá-området som vinterbeite. Dette området har alltid vært brukt til vinterbeite av Balvatn reinbeitedistrikt.

Distriktet har avtale med Bartaure-gruppen i Luokta-Mavas sameby om bruk av området i perioden 1. oktober til 30. april i bytte mot distriktets konvensjonsområde i Älvsbyn. Dette har vært avtalt fra år til år. Det er svært viktig for distriktet å kunne benytte området i denne tidsperioden, og distriktet vil forsøke å få til en fast avtale.

I tidsperioden juli-august bruker svenske samebyer beite i Norge. Semisjaur-Njarg sameby bruker beiter i Graddis-området (øst for reingjerdet i Skaitidalen). Luokta-Mavas sameby og Tuorpon sameby bruker Salla-området (nord for Muorki).

Den beskrevne bruken samsvarer med den tradisjonelle utøvelsen av reindrif i området og gir gode driftsmessige løsninger.

De sikreste vinterbeitene på Norsk side rundt Fuglvatnet, Solvågområdet samt områdene mot grensen.

Viktige vinterbeiter er:

- Konvensjonsområdene i Sverige.
- Skoddefjellet, Jakobsbakken: gode vinterforhold under kalde vintre.
- Lifjellet: begrenset område som er sikkert ved mye mildvær. Området benyttes som kriseområde. Beitetid 1-2 mnd.
- Solvågområdet: brukbare forhold. Lite område. Beitetid 1 mnd.
- Området mellom Mavas og Pieskehaure.

Distriktet planlegger tilleggsføring av rein på grunn av klimaforandringer som gir dårlige beiteforhold. I tillegg til store utfordringer med rovdyr og andre forstyrrelser.

1.2.2 Vårbeite/kalvingsområde

Vårbeitene bør være tidlig bart, gjerne i lavland, rovdyrfritt, oversiktlig og med lite elver eller bergklipper hvor kalvene kan drukne og bli fast. Beiteområdet må være slik at simlene holder seg stabilt i området, og det må være minimalt med ferdsel i området under kalvingsperioden.

Distriktet benytter områdene rundt Fuglevatn, Rosna og Beritvatnet som kalvingsområde. Kvaliteten er middels. Det er store problemer med rovdyr, spesielt jerv og gaupe. Det er nødvendig at reinen voktes nøye denne perioden, og for å forstyrre reinen så lite som mulig drives det kantbevoktning. Kalvingsområdet ligger i et pressområde med stor utfart. Dette er svært negativt. Fra dette området er det en naturlig overgang til sommerlandet. Under kalvingen oppholder hanndyrene seg i lavlandet vest mot Saltdalen.

1.2.3 Sommerbeite

Sommerbeitene avgjør i stor grad avkastning av hvert dyr. Beiteområdene bør ligge høyt slik at reien får friske beiter etter hvert som snøen smelter. Samt at varme og insekter ikke plager reien og reduserer beitetiden. Reinen bør ha snøskavler tilgjengelig for hvile når det blir for varmt. Sommer- og høstbeitene legger grunnlaget for neste års produksjon, og lønnsomheten ligger i å utnytte disse best mulig.

Balvatn reinbeitedistrikt har sommerbeiter fra kalvingslandet og vestover. Disse ligger på rundt 700 moh. Området er av de beste sommerbeiter i Nordland og avkastningen er meget høy. Distriktets områder nord for Sulitjelmadalen er hovedsakelig sommerbeiter. Det er ikke beitebegrensninger i sommerbeitet. Distriktet har noe gjetearbeid om sommeren for å unngå tap til Sverige.

I området ved Tausafjellet fungerer ikke grensegjerdet på grunn av dårlig vedlikehold. Det er i følge Länsstyrelsen i Norrbotten og Fylkesmannen i Nordland reindriftssamene på svensk side som skal vedlikeholde dette gjerdet.

1.2.4 Høstbeite

Høstbeitene ligger i skogslandet i distriktet. Reinen beiter en god del sopp i tillegg til gress og urter. Disse beitene kan variere mye fra år til år.

Distriktet har benyttet skogspartiet langs Balvasselva som høstbeite. Det er stadig blitt flere hytter og større utfart i dette området og reinen blir tvunget unna. I denne perioden har distriktet foretatt slakting ved Balvatnet, før brunsttiden. Distriktet er totalt avhengig av denne slaktingen. Skoddefjellet blir benyttet som samlingsområde. Dette arbeidet vanskeliggjøres av småviltjegere og turfolk. Resultatet er at reinen trekker vestover - samlingen blir vanskelig og distriktet må ta i bruk helikopter for samling.

1.2.5 Høstvinterbeite

Denne tiden går reinen over til lavbeite. I denne perioden er det om å gjøre at reinen ikke taper de fettreservene den har lagt på seg i grønnbeiteperioden. Dette stiller krav til at beiteområdet har et rikt lavbeite. Det stilles også store krav til terrenget slik at man kan få slaktet så tidlig som mulig etter brunsten. I denne perioden er det korte dager og ofte dårlig vær, og arbeid med reinen over lengre tid bør unngås.

De sentrale områdene av distriktet på rundt 600 moh. Brukes frem til snøen har muliggjort for slakting og flytting til vinterbeiter. Kantene må bevoktes slik at reinen ikke trekker til Sverige. Det slaktes så tidlig snøforholdene tillater bruk av snøscooter til samling og driving.

Distriktet ønsker å benytte området rundt Mavas til høstvinterbeiter i større grad.

1.2.6 Flytt- og trekkleie

Flytteleiene er svært viktig for reindriften og har et særlig vern etter reindriftslovens §22. Ulike arealinngrep i distriktet som hyttebygging, småkraftverk og mineralling

vanskeliggjør flytting mellom sesongbeitene. Se kart for oversikt over flytt- og trekkveier i distriktet: <http://www.nordlandsatlas.no/flexviewers/reindrifft/>

I november/desember flyttes hovedflokkene fra området rundt Skoddefjell/Rosna til Mavasområdet og tilbake samme vei i mars/april. På sommeren trekker en del rein mot Solvåg og i august/september trekker de tilbake mot Balvatnet. En del rein trekker også mot Leivset/Botn/Saksenvik når vinterbeitene er låst på høyfjellet og på våren når de kommer fra Sverige.

NB: Arealbrukskartene alene har ikke rettsvirkning. Nærmere konsultasjon med distriktet om flytteleienes eksakte plassering og bruk må gjøres dersom tiltak nær flytteleier planlegges.

1.3 Motorferdsel

Distriktet har to firehjuls motorsykler og seks snøscootere. I tillegg benyttes helikopter ved behov for samling av rein. Motorkjøretøy brukes til:

- Kantgjeting. I hovedsak i områdene mot øst og nord for å unngå tap til Sverige.
- Samling i forbindelse med merking, slakting, skilling og flytting.
- Tilsyn av rein både på barmark og vinterføre.

Hele distriktet kan være aktuelt for barmarkskjøring. Distriktet bruker mye helikopter, og derfor er barmarkskjøringen svært begrenset. Ved eventuell barmarkskjøring brukes området rundt Balvatnet, Skoddefjell, Rosna og Solvåg.

Distriktet kan ha behov for å bruke medhjelpere som ikke er reineiere i distriktet. Disse skal ha med seg skriftlig bekreftelse utsendt av distriktsstyret. For kortere oppdrag kan bekreftelse også gis via SMS. Bekreftelsen skal angi navn, tidsrom, formål og område hvor vedkommende kjører for distriktet.

1.3.1 Bruksregler for barmarkskjøretøy

Av motorkjøretøy bruker distriktet ganske mye helikopter og snøscooter. Distriktet bruker 4-hjuling i begrenset omfang, og da mest for frakt av materiell og lignende til gjerder og hytter, ved reparasjon av gjerder og enkelte ganger til å frakte nisterein.

Det kjøres i hovedsak ut fra følgende steder:

- Slakteriet ved Tjørvi: både østover mot Mavas, og vestover mot Rosna.
- Evenesdalen: hovedsakelig mot merkegjerdet Solvåg.
- Sjønstådalen/Langvassdalen: her er to mulige traseer i retning Skofferdalen.
- Hanken: kan være behov for å bruke 4 hjuling, men terrenget setter store begrensninger for hvor det er mulig å kjøre.

Kjøringen har så begrenset omfang at det ikke er etablert noen faste traseer for dette.

1.4 Anlegg og hytter

Balvatn reinbeitedistrikt er et distrikt som har hatt en varierende drift og er drevet av samme familie i 68 år. Distriktet har vært vant til å klare seg selv og har mottatt lite støtte til oppbygging av anlegg.

I 1990-1996 ble slakteri og gjerdeanlegg ved Tjorvi utbedret. Gjerdeanlegg og fangarmer er satt opp med private midler. Slakteriet ble stengt av mattilsynet da Holtan åpnet.

Gjeterhytter

Lokalitet	Standard	Merknader	Eierforhold
Stilla	God		Privat
Øvre Rosna	Dårlig		Distriktet
Lillefjell	God		Distriktet
Siergavardo	Dårlig	Gamme	Privat
Berit	Dårlig	Gamme	Privat
Beckmann	Dårlig	Gamme	Privat
Rosna	God		Privat
Fiskløsvatn	God		Privat
Ikis	God	Gamme	Privat

Gjerdeanlegg

Lokalitet	Gjerdetype	Finansiering	Merknader
Tjorvi	Hovedgjerdeanlegg	Private midler	Slakting, telling, skilling, osv.
Hanken	Slaktegjerde	Private midler	
Guovlagielas	Merkegjerde	Private midler	Fangarmene kan nyttes som beitehage ved behov.
Gielas	Merkegjerde	Private midler	Ikke beitehage.
Solvåg	Merkegjerde	Private midler	Ikke beitehage.
Fiskløsvatn	Odde	-	-
Rosna	Odde	-	-

Distriktet har utstyr for å sette opp midlertidig gjerdeanlegg ved behov.

1.5 Reintall og produksjon

Distriktet har hatt ganske høy produktivitet ut i fra de arealene distriktet disponerer. Kalveprosenten er jamt over høy. For å øke produksjonen med den flokkstrukturen distriktet ønsker å drive med må tapene reduseres. Dette gjelder først rovvilttap, men også tap av rein til Sverige.

Balvatn reinbeitedistrikt har nå fastsatt et øvre reintall på 1000 dyr i vårflokk (før kalving). Øvre reintall er fastsatt av Reindrifststyret i sak 58/11 den 11.08.2011. Faktiske reintall i distriktet har naturlige variasjoner fra år til år, men ligger i nærheten av dette.

Distriktet har gode slaktevekter, men årlig slakteuttak begrenses av store tap til rovvilt og praktiske vanskeligheter i forhold til slakterisituasjonen. I driftsåret 2012/2013 var slaktekvantum over 4000 kg.

Tidligere har det blitt slaktet tradisjonelt, med hovedvekten på voksne hanndyr. Eldre dyr og rein i alle aldersklasser som ikke er livskraftige har også blitt slaktet. Dette har blitt endret noe senere år, med lavere bukkeandel og større andel kalveslakting.

2. Inngrep og forstyrrelser

Reindriften baseres på å utnytte tilgjengelig utmarksbeite for reinflokken gjennom hele året. Selv om distriktet strekker seg over store areal er det mye som ikke kan beites, f.eks. bart fjell, innsjøer, vassdrag og bebygde område.

Variasjon i landskap og terreng er nødvendig fordi det gir forskjellig beitetilgang under de ulike årstidene. Skiftende værforhold med vekslende frost og mildvær kan gjøre at beitenes iser ned og ikke kan brukes. Reinen vil da spre seg over større områder på leting etter mat, og det er da spesielt viktig at reinen får ro og ikke bruker unødig med energi. Under slike forhold vil alle steder med tilgjengelig beite innenfor distriktet være av stor verdi, selv om de ellers ikke brukes så ofte.

For å kunne utnytte alle deler av distriktet er det videre helt avgjørende at reines trekk- og flytteleier holdes åpne. Disse har et helt spesielt vern i reindriften §22, og det er ulovlig å iverksette tiltak som medfører at bruken av disse blir hindret.

Det er viktig å være klar over at reinen generelt er mer varsom for folk enn vanlige husdyr, selv om det ikke alltid kan virke sånn når en ser flokker med rein som oppholder seg i nærheten av folk. Simler med kalv er svært sky, og simla kan i verste fall forlate kalven dersom de blir forstyrret. Bukkene er vanligvis langt mindre sky og småflokker som oppholder seg nært bebyggelsene på våren består gjerne av unge bukker. Rein er spesielt var for hunder da de kobles til rovdyr, og hunder kan skape panikk i flokken.

Det er også viktig å være klar over at reinen kan være vanskelig å få øye på ute i terrenget. Det kan være mye rein i området selv om en ikke nødvendigvis ser dyr.

I reinbeiteområder må en derfor ferdes varsomt og ta hensyn dersom en kommer over rein. Det er viktig å holde hunder i bånd og ikke følge etter rein som trekker seg unna. Spesielt viktig er dette under kalvingen i mai/juni, og den første tiden etter. Det samme gjelder dersom en kommer over at det arbeides med reinen, f.eks. under samling.

2.1 Gruvedrift

Tidligere drift: Iflg. A.J. Kosmo.

"Forslag til ny distriktsinndeling i Nordland, er Balvatn et av de distrikter som etter 1848 har vært hardest utsatt for inngrep i beiteressursene. I tillegg til det store antall mennesker som jobbet i driften, og som derved fortrenget reinen fra gode beiter, slapp driften ut store mengder utslipp (svoveldioksid og tungmetaller) som forgifter grunnen og forsuret jordsmonnet. Det regnet som åpenbart at denne forurensingen direkte har redusert vinterbeitekapasiteten i distriktet, da forsuring er kjent for å innvirke negativt på lavbeiter."

Mineralutvinning i dag:

I Sulitjelmaområdet pågår det igjen leting etter drivverdige mineralforekomster på mange områder. Leting og utvinning medfører forstyrrelser i form av støy, trafikk og annen aktivitet. Dette gjør at reinen vegrer seg for å beite i de aktuelle områdene.

2.2 Hyttebygging

Hyttebygging er det største arealinngrepet i reinbeitedistriktet i moderne tid. Den omfattende hyttebyggingen i området Kjelvatnet/Såki/Risevatn/Tjallanes samt området nedenfor Jakobsbakken og Daja har medført at områdene i hovedsak ikke kan brukes til reinbeiter.

Den omfattende naustbyggingen ved Balvatnet har utviklet seg til et ulovlig hytteområde som stadig vokser. Dette området ligger midt inne i distriktets sentrale beite- og driftsområde. Ulovlig hyttebygging i området må stoppes.

2.3 Friluftsliv

Generelt vil økt ferdsel gi økt forstyrrelse for reinen. Veibyggning inn i distriktet som følge av gruvedrift og vannkraftreguleringer har gjort distriktet tilgjengelig som friluftsområde for store grupper, samt jakt og fiske. Spesielt i forhold til kalvingen er stor utfart i området svært uheldig – simler som skremmes bort fra nyfødte kalver gir økt kalvedødelighet.

Intensjonen med nasjonalparken er å tilrettelegge friluftsliv for allmennheten. Dette medfører at det er stor aktivitet av f.eks. sykling, hanggliding og hundekjøring i sentrale deler av beiteområdet.

Viser til reindriftsloven §65, 1.ledd:

"De som ferdes i område hvor reinen beiter, plikter å vise hensyn og opptre med varsomhet slik at reinen ikke unødige uroes eller skremmes under beiting, flytting mv. Særlig hensyn skal vises i forbindelse med reinens brunsttid, kalving, merking, skilling og slakting."

2.3.1 Tilrettelegging for friluftsliv/turistanlegg

Det er flere turistløyper og utleiehytter i sentrale områder av distriktet. Løypene går delvis gjennom det mest sårbare området i forhold til kalving og samling av rein. Ytterligere tilrettelegging for friluftsliv i distriktet ønskes ikke.

2.3.2 Jakt

Sammenfall av jaktoppstart og førbrunstslakt skaper vansker for samling av rein. Grunnet forstyrrelsene trekker reinen vestover mot ulendt terreng. Da er helikopter eneste løsning for å få samlet reinen, noe som er svært kostnadskrevenende.

2.3.3 Motorferdsel i utmark

Dersom det skal etableres snøscooterløyper bør disse legges til Lomi/Mourki, slik at ulovlig kjøring over Mavas stopper. I forbindelse med kalvingen må det nedlegges forbud mot all kjøring i området rundt Beretvatn – Baldoaive – Balvatn – Dorro.

Snøscooterkjøring til hytter som ligger i områdene rundt Dorro, Fuglvatnet, Rosna, Beret, Tjorris og Villumsvatnet bør være forbudt fra 20. april.

Det er også en del helikopterflyging i sammenheng med bl.a. mineralleting og hyttebygging. Slik flyging medfører gjerne et større antall flyginger langs samme rute eller over et konsentrert område, noe som stresser reinen og kan drive de fra området. Det er derfor viktig at helikopterflygingen samordnes med reindriften god tid i forveien slik at skadene kan begrenses.

2.4 Vassdragsreguleringer og småkraftverk

En annen tapsfaktor er regulering av vassdrag og småkraftverk. Distriktet har utbygginger både i Lomi og Balvatnet. Reinen faller i sprekker som dannes ved regulering av vannstanden. Distriktet har ikke fått erstatning som dekker disse tap siden dette ikke ble tatt opp under konsesjonsbehandlingene og skjønnet i forbindelse med dette.

Småkraftverk og vassdragsreguleringer medfører veier som legger til rette for mer ferdsel og dårlig is på regulerte vann, i tillegg til forstyrrelse i forbindelse med drift av anleggene. Utbygging av vassdrag fører også til endringer i vannføring som kan forstyrre tidligere driftsmønstre.

3. Rovdyrtap

Fredet rovvilt har over en årrekke medført store tap for reindriften. Av denne grunn må også fredningsbestemmelsene for rovdyr som jerv, gaupe, bjørn og ørn ses på som et direkte inngrep i reinbeitedistriktet.

Indirekte tap forårsaket av rovdyr kommer i tillegg. Dette kan være forstyrrelser i beitet, økt energibruk ved flukt og ulykker som følge av flukt. Dette utgjør årlig en del av tapet.

Distriktet får ikke erstattet rovdryrtap i Sverige. Siden det er ulike system og myndigheter i Norge og Sverige er det vanskelig å få dokumentasjon for rovdryrtapene som skjer i Sverige.

4. Forhold til grensende reindrift

Balvatn reinbeitedistrikt grenser i sør og vest mot Saltfjellet reinbeitedistrikt, og i nord mot Duokta reinbeitedistrikt. Noen rein trekker over distriktsgrensene og blandes med rein fra nabo-distriktene, men dette har ikke vært noe stort problem. Sammenblanding med de svenske samebyene Tuorpon, Luokta-Mavas og Semisjaur-Njarg er større. Her skjer det årlig en viss sammenblanding som medfører at rein må hentes tilbake til Balvatn. Dette medfører mye ekstra arbeid og store transportkostnader.

5. Revidering og vedtak av distriktsplanen

Distriktsplanen skal revideres og godkjennes av distriktsstyret hvert fjerde år. Det åpnes imidlertid for at planen kan revideres oftere dersom særlige hensyn eller behov skulle tilsi at dette er nødvendig.

Vedtatt distriktsplan er sendt til:

Fauske kommune

Saltdal kommune

Fylkesmannen i Nordland

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Saltfjellet reinbeitedistrikt

Duokta reinbeitedistrikt

Semisjaur-Njarg sameby

Luokta-Mavas sameby

Tuorpon sameby